

2024/2025. TANÉVBEN ÉRVÉNYES
TANTÁRGYI PROGRAM (V. évfolyamra iratkozó hallgatók részére)

Tantárgy teljes neve: GYÓGYSZERÉSZI GONDOZÁS	
Képzés: egységes osztatlan képzés (gyógyszerész)	
Munkarend: nappali	
Tantárgy rövidített neve: Gondozás	
Tantárgy angol neve: Pharmaceutical care	
Tantárgy német neve: Patientenbetreuung	
Tantárgy besorolása: <u>kötelező</u> /szabadon választható/kritériumkövetelmény	
Tantárgy neptun kódja: GYKEGY096EIM	
A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység: GYTK Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet	
A tantárgyfelelős neve: Dr. Hankó Balázs Elérhetőség: - telefon/fax: +36-20-663-2179 - e-mail: hanko.balazs@pharma.semmelweis-univ.hu	Beosztás, tudományos fokozat: egyetemi tanár, Ph.D., Dr. Habil.
A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i): Dr. Mészáros Ágnes Dr. Somogyi Orsolya Dr. Süle András Dr. Kleiner Dénes Dr. Dér Péter Dr. Óvári Lilla Dr. Budai Kinga Dr. Horváth István László Dr. Nagy Dorottya Dr. Ságghy Zsolt Meghívott oktatók:(elmélet/gyakorlat) Dr. Fang Simon Dr. Légrádi Péter Dr. Németh Adrienn Dr. Viola Réka	Beosztás, tudományos fokozat: Ph.D., Dr. Habil., egyetemi docens egyetemi adjunktus, Ph.D. klinikai szakgyógyszerész, Ph.D., főgyógyszerész klinikai szakgyógyszerész, Ph.D. szakgyógyszerész rezidens klinikai gyógyszerész klinikai szakgyógyszerész klinikai szakgyógyszerész klinikai szakgyógyszerész rezidens klinikai gyógyszerész szakgyógyszerész (közvetlen lakossági gyógyszerellátás) szakgyógyszerész (közvetlen lakossági gyógyszerellátás) orvos, Magatartástudományi Intézet, tudományos munkatárs Ph.D., klinikai gyógyszerészet
A tantárgy heti óraszám: 2 óra elmélet 3 óra gyakorlat	A tantárgy kreditpontja: 4 kredit
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja és feladata a képzés céljának megvalósításában: A tantárgy célkitűzése a közvetlen lakossági gyógyszerellátás során végzett gyógyszerészi tanácsadás, gyógyszerészi gondozás és a gyógyszeres terápia menedzsment alapjainak gyakorlatias elsajátítása. Feladata, hogy olyan gyógyszerészi módszertani ismereteket nyújtson a hallgatóknak, amely segítségével a tanult szakspecifikus tantárgyak során elsajátított ismeretanyag és tudás – pl. gyógyszerhatástan és toxikológia, gyógyszeres terápia, népegészségügy stb. – alkalmazhatóvá válik a közforgalmú gyógyszertári környezetben.	

A tantárgy rövid leírása:

Megismerteti a hallgatókat a farmakológia és a gyógyszerészeti ismeretek integrált gyakorlati alkalmazásával, a gyógyszerbiztonsági ellenőrzés koncepciójával, a terápia menedzsment folyamatával, lépéseivel közforgalmú gyógyszertárakban.

Kifejleszti a hallgatókban azt a képességet, hogy hatékonyan tudjanak együttműködni az orvossal, az egészségügy egyéb munkatársaival, illetve a betegekkel az egészségük megőrzése és a biztonságos gyógyszeres terápiájuk érdekében, illetve megbízható információforrássá váljanak az „öngyógyítás” különböző fórumain.

Képessé teszi a hallgatót arra, hogy a megszerzett tudását alkalmazni tudja a mindennapi gyógyszertári (gyógyszerészi) tevékenység jellemző problémáinak megoldásában.

Megmutatja a hallgatóknak azt, hogy a gyógyszerésznek milyen alapvető kötelességei és felelősségi köre van a racionális gyógyszeres terápia kiválasztásában és monitorozásában (kompetenciakörök definiálása).

Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok

Tárgyfelvétel féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstrációs gyakorlati óra (szeminárium)	Egyéni óra	Össz. óra	Meghirdetés gyakorisága	Konzultációk száma
9. félév	20	30	--	--	50	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszterben* Mindkét szemeszterben* (* Megfelelő aláhúzendő)	--

A kurzus oktatásának időterve****Elméleti órák tematikája (heti bontásban):**

1. hét: Egészségműveltség az alkalmazott gyógyszerek ismeretének tükrében. Adherencia és az adherencia-fejlesztés jelentősége a közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző gyógyszertárakban népegészségügyi vonatkozásokkal.
2. hét: Vény nélkül vásárolható gyógyszerek és egyéb gyógyszertárban kapható készítmények gyógyszerbiztonsági ellenőrzése (a vonatkozó egészségügyi szakmai irányelv ajánlásai mentén) - Konzultatív expedálás I.
3. hét: Vényköteles gyógyszerek gyógyszerbiztonsági ellenőrzése, illetve az orvos-beteg-gyógyszerész együttműködési háromszög fejlesztésének gyógyszerészi lehetőségei (a vonatkozó egészségügyi szakmai irányelv ajánlásai mentén) - Konzultatív expedálás II.
4. hét: Várandósgondozás a gyógyszertárakban (a vonatkozó egészségügyi szakmai irányelv ajánlásai mentén).
5. hét: Gyógyszerészek szerepe a gyerekek gyógyszeres terápiájának gyógyszerbiztonsági ellenőrzésében (különböző kórképek esetében a gyógyszerformák alkalmazása, tanácsadás a vény nélküli és vényköteles gyógyszerek vonatkozásában, adherencia-fejlesztés).
6. hét: Gyógyszerészek szerepe az idősök gyógyszeres kezelésének gyógyszerbiztonsági ellenőrzésében (speciális terápiás szempontok, polifarmácia, gyógyszerismeret, adherencia-fejlesztés, demencia)
7. hét: Cerebrovaszkuláris kórképek gyógyszeres terápiájának gyógyszerészi megfontolásai a konzultatív expedálás részeként (gyógyszerészi tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés)
8. hét: Szorongások, pánikbetegség és depresszió terápiájának gyógyszerészi megfontolásai a konzultatív expedálás részeként (gyógyszerészi tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés)
9. hét: Daganatos betegségek mellékhatásainak kezelése gyógyszerészi vonatkozással
10. hét: Interface pharmacy – a kórházi és közforgalmú gyógyszerészet kapcsolódási pontjai és lehetőségei

Gyakorlati órák és tematikája:

A gyakorlatok a közforgalmú gyógyszertárak tanácsadási és gondozási tevékenységéhez kapcsolódó módszertani megfontolások elsajátításán alapulnak és az oktatók (gyakorlati szakemberek) által ismertetett esettanulmányokra építve alkalmazzák a problémaalapú oktatás (tanulás) módszertanát.

I. Általános módszertani alapismeretek elsajátítása

1. A gyógyszerári **adherencia-fejlesztés** általános módszertani segédletének megismerése (Interaktív módszertani gyakorlat a Gyógyszereim 5xM kiadvány fejezeteinek megismeréséhez esettanulmányokkal, kiemelt témakör az alapszintű gyógyszerészi gondozás keretében végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzés és a gyógyszerelési problémák megoldása, a gyógyszerelés áttekintésnek jogszabályi és gyakorlati lehetőségeivel a vonatkozó egészségügyi szakmai irányelv mentén)

A gyógyszerkészítmények gyakorlatias szakmai ismeretének fejlesztése (Interaktív gyakorlat gyógyszerismereti hatóanyag-kvízjátékkal és a készítményekhez kapcsolódó konzultatív expedálás speciális szempontjaival pl. alkalmazási tanácsok, technológia, adagolás és dózisszámítás; esettanulmányok és feladatok az alkalmazási előírások tükrében különböző terápiás területekről)

II. A vény nélkül kiadható gyógyszertári készítmények terápia specifikus expedálásához kapcsolódó gyógyszerészi kompetenciák fejlesztése

2. **Felső és alsó légúti megbetegedések** (fertőzések és allergia) – gyógyszerbiztonsági kérdések, gyógyszerválasztás, gyógyszerészi tanácsadás és betegtájékoztatók szempontjai, a gyógyszerészi hatáskör definiálása és az orvoshoz irányítás szempontjai

3. **Emésztőrendszeri problémák** – gyógyszerbiztonsági kérdések, gyógyszerválasztás, gyógyszerészi tanácsadás és betegtájékoztatók szempontjai, a gyógyszerészi hatáskör definiálása és az orvoshoz irányítás szempontjai

4. **Fájdalom- és lázcsillapítás, gyulladáscsökkentés + Derékfájás** – gyógyszerbiztonsági kérdések, gyógyszerválasztás, gyógyszerészi tanácsadás és betegtájékoztatók szempontjai, a gyógyszerészi hatáskör definiálása és az orvoshoz irányítás szempontjai, a releváns szakmai irányelv szempontrendszerével

5. **Bőrgyógyászat és sebellátás** – gyógyszerbiztonsági kérdések, gyógyszerválasztás, gyógyszerészi tanácsadás és betegtájékoztatók szempontjai, a gyógyszerészi hatáskör definiálása és az orvoshoz irányítás szempontjai

III. A vényköteles gyógyszerek terápia specifikus expedálásához kapcsolódó gyógyszerészi kompetenciák fejlesztése

6. **Diabétesz, orális antidiabetikumok és inzulinok** – a terápia gyógyszerészi megfontolásai (tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés, gyógyszer- és eszközalkalmazás, monitorozás, adherencia-fejlesztés)

7. **Antibiotikumok és probiotikumok** – a terápia gyógyszerészi megfontolásai (tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés, gyógyszer- és eszközalkalmazás, monitorozás, adherencia-fejlesztés)

8. **Kardiovaszkuláris megbetegedések: magas vérnyomás- és koleszterinszint, antikoagulánsok, antitrombotikumok és LMWH-k** – a terápia gyógyszerészi megfontolásai (a gyógyszeres terápiás kezelések leggyakoribb gyógyszerelési problémái, tanácsadás, gyógyszerbiztonsági ellenőrzés, gyógyszer- és eszközalkalmazás, monitorozás, adherencia-fejlesztés)

IV. Tanulás a gyógyszerellátási gyógyszerészet szakmai irányelveinek mentén

9. **Asztma és COPD, dohányzásról történő leszoktatás** – a szakmai irányelvek tükrében, kiemelten az inhalátorok típusairól és használatáról és a gyógyszerészek szerepéről

V. Konzultatív expedálás gyakorlat

10. A gyógyszerész által végzett **konzultatív expedálás** alapvető elemeinek megismertetése szituációs gyakorlatokon keresztül a félév során tárgyalta terápiás csoportok segítségével.

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tantárgyak is). A tematikák lehetséges átfedései:

Gyógyszerhatástan és toxikológia, Gyógyszeres terápia

<p>Konzultációk rendje: A tíz oktatási hét folyamán a gyakorlat tematikája a tanulmányi csoportok között forgásban valósul meg, külön konzultáció nincs.</p>
<p>Kurzus követelményrendszere</p>
<p>A kurzus felvételének előzetes követelménye(i): Gyógyszerhatástan és toxikológia III. Gyógyszer-technológia IV.</p>
<p>A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége: A hatályos TVSZ szerint az előadásokon való részvétel nem kötelező. A gyakorlatokon való részvétel a TVSZ által meghatározott arányban kötelező (75%). A gyakorlatok pótlására lehetőség van bármely másik csoport azonos gyakorlatán való részvétel révén.</p>
<p>Az érdemjegy kialakításának módja, a félévközi részteljesítmény-értékelések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) formája, száma, témakörei és időpontjai, értékelésbe beszámításuk módja, pótlási és javítási lehetőségek (TVSZ. 25.-28.§-ban foglaltak szerint): -</p>
<p>A félév végi aláírás feltételei (TVSZ. 29.§-ban foglaltak szerint): A gyakorlatokon való részvétel a TVSZ által meghatározott arányban (75%).</p>
<p>A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje: A félév végi tanulmányi versenyen való részvétel nem kötelező. A hallgatók a 9-10. tanulmányi hét magasságában tanulmányi versenyen vehetnek részt egy előzetes, a gyakorlatokhoz kapcsolódó e-learning (Moodle) pontvadászat által kialakított rangsor alapján. A tanulmányi versenyen egy-egy, gyógyszerbiztonsági problémákba ütköző expedíálási szituációt kell meghatározott felkészülési idő után megoldaniuk és bemutatniuk a hallgatóknak. A verseny első három helyezettje megajánlott jeles (5) osztályzatot kaphat a kollokviumra. A tanulmányi verseny felkészülési lehetőséget biztosít mind a kollokvium, mind a későbbi záróvizsga szituációs feladataira. Tesztkérdések megválaszolásának lehetősége az előadásokon elhangzott tananyagok elsajátítása érdekében az előadások alkalmával. A 80%-ban helyes választ adók mentesülnek a kollokvium meghatározott részfeladata alól (szóbeli tétel). Interaktív, pontgyűjtő e-learning felület e-leckékkel a kurzus Moodle felületén (nem kötelező). A gyűjtött pontok alapján az első 10 helyezett hallgató jut be a tanulmányi versenyre, ahol vizsgakedvezmények szerezhetők.</p>

<p>A félév végi számonkérés típusa: aláírás/gyakorlati jegy/kollokvium/szigorlat/projektfeladat*</p> <p style="text-align: right;">* Megfelelő aláhúzendó</p> <p>Vizsgakövetelmények (tételsor, tesztvizsga témakörei, kötelezően elvárt paraméterek, ábrák, fogalmak, számítások listája, gyakorlati készségek, ill. a vizsgaként elismert projektfeladatok témakörei, teljesítésének és értékelésének kritériumai):</p> <p>A kollokvium összesen négy részfeladatból tevődik össze, két rövid írásbeli feladat (dózisszámolás és gyógyszerismeret), továbbá két szóbeli feladat (expediálási szituáció és tétel). A négy feladat egyenlő mértékben határozza meg a végső értékelést, illetve kollokviumi érdemjegyet.</p> <p>A dózisszámolási feladatok típusait a gyakorlati órákon ismertetjük, továbbá a kurzus e-learning felületén példafeladatok oldhatók meg.</p> <p>A gyógyszerismereti feladat készítmény-hatóanyag párosításból áll. A vényköteles és nem vényköteles készítmények aktuális listája a kurzus e-learning felületén érhető el.</p> <p>Az expediálási szituációk és a szóbeli tételek témakörei aktualizálva a kurzus e-learning felületén érhetők el.</p> <p>A Moodle e-leckék teljesítésével egy féléves pontverseny alapján a félév végi tanulmányi versenyre lehet bejutni (első 10 hallgató). Az e-leckék a gyakorlatok témaköreit dolgozzák fel módszertani feladatok mentén. A tanulmányi versenyen a kombinált vizsga különböző szintű kedvezményeit lehet elnyerni a helyezés függvényében. Továbbá az előadások alkalmával kitöltött tesztekkel a szóbeli tételek alól lehet mentesülni, hiszen a szóbeli tételek nagyrészt az előadások tartalmára épülnek.</p>
<p>A félév végi számonkérés formája: írásbeli/szóbeli/gyakorlati feladat teljesítése/projektfeladat teljesítése/kombinált vizsga (TVSZ. 30.§ szerint)*</p> <p>* Megfelelő aláhúzendó</p>
<p>A jegymegajánlás lehetősége és feltételei:</p> <p>A tanulmányi verseny 1 – 3. helyezettjei mentességet kapnak a dózisszámolás, a gyógyszerismeret és a szituációs feladat alól (jeles részosztályzatok), ezek mellett, ha az érintett hallgatók 80%-ban helyes választ adtak az előadások tesztkérdéseire is (szóbeli tétel jeles részosztályzata), akkor a teljes, kombinált típusú kollokviumra megajánlott jeles (5) osztályzatot kapnak.</p>
<p>A tananyag elsajátításához, a tanulmányi teljesítmény értékelések teljesítéséhez szükséges ismeretek megszerzéséhez felhasználható alapvető jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listáját, pontosan kijelölve, mely részüket ismerete, melyik követelmény elsajátításához szükséges (pl. tételenkénti bontásban), valamint a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédesszközök, tanulmányi segédanyagok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az EGYGYSZI honlapján és a kurzus Moodle felületén elérhető előadás és gyakorlati anyagok, amelyek elsősorban a kombinált vizsga elméleti kérdéseire segítik a felkészülést (szóbeli tételre és a szituációra). - Továbbá e-learning interaktív e-leckék és gyakorló feladatok a kurzus Moodle felületén, amelyek a dózisszámolás, gyógyszerismeret, továbbá a szituációs feladatokra is segítik a felkészülést (megosztott mintafeladatokkal, gyógyszerlistákkal, szituációkkal). - Gyógyszereim 5xM szakmai segédanyag a gyógyszereszedési lakossági tájékoztatóhoz (2. javított kiadás, 2019.) - https://kollegium.aEEK.hu/iranyelvek/index (a megjelent egészségügyi szakmai irányelvek listája és teljes tartalma) <p>Mindezek összességében a kombinált vizsgára segítik a hallgatók felkészülését, illetve szükségesek a követelmények elsajátításához.</p>
<p>Több féléves tantárgy esetén a párhuzamos felvétel lehetőségére, valamint az engedélyezés feltételeire vonatkozó oktatási-kutatási szervezeti egység álláspontja:</p> <p>igen*/nem*/egyéni elbírálás alapján* (* Megfelelő aláhúzendó)</p>
<p>A tantárgyleírást készítette: Dr. Hankó Balázs, Dr. Somogyi Orsolya, Dr. Palcsó Barnabás, Dr. Artner Anna</p>

** A tantárgy tematikáját oly módon kell meghatározni, hogy az lehetővé tegye más intézményben a kreditismerési döntéshozatalt, tartalmazza a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (részkészségek, (részkompetenciák és attitűdök leírását, reflektálva a szak képzési és kimeneti követelményeire.